

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om organisering av konstens främjande

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om organisering av konstens främjande ändras så att man i stället för de nuvarande länskonstkommissionerna inrättar regionala konstkommissioner. Närmare föreskrifter om dem ges genom ett beslut av undervisningsministeriet. Ytterligare föreslås att den per-

sonal som nu är anställd vid länskonstkommissionerna med stöd av lagen direkt överförs till de regionala konstkommissionerna. Propositionen anknäyer till reformen av den statliga regionförvaltningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 september 1997.

MOTIVERING

1. Inledning

Den statliga regionförvaltningen revideras genom länsstyrelselagen (22/1997), nedan *nya länsstyrelselagen*, som träder i kraft den 1 september 1997. Genom lagen upphävs den gällande länsstyrelselagen (1233/1987) och lagen om länsindelningen (633/1986). Reformen inverkar även på bestämmelserna om länskonstkommissionerna. Denna proposition innehåller de ändringar i lagen om organisering av konstens främjande (328/1967) som föranleds av den nya länsstyrelselagen.

2. Nuläge

2.1. Den regionala konstförvaltningen

För främjande av konsten har i Finland inrättats nio statliga konstkommissioner. Bestämmelser om dem finns i lagen och förordningen om organisering av konstens främjande (328/1967). Som ett samorgan för de statliga konstkommissionerna finns centralkommissionen för konst. För främjande av det regionala konstlivet finns i varje län en länskonstkommission. Konstkommissionerna är underställda undervisningsministeriet.

De statliga konstkommissionerna och centralkommissionen för konst har till uppgift att främja det skapande och återgivande konstnärliga arbetet, kännedomen om och intresset för konst samt ur konstens synpunkt viktig aktuell forskning, att verka som statliga expertorgan på konstområdet samt att handha de övriga uppgifter för främjande av konsten som genom förordning tilldelas dem. I fråga om länskonstkommissionernas uppgifter gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om statens konstkommissioner.

Medlemmarna av länskonstkommissionerna skall vara kännare på något konstområde eller vara insatta i den regionala kulturpolitiken. När konstkommissionerna tillsätts skall man se till att de olika konstarterna blir företrädare i dem och att även regionala och språkliga synpunkter beaktas.

Medlemmarna av länskonstkommissionerna förordnas av länsstyrelsen bland dem som har föreslagits av regionala organisationer och inrättningar för konst och kulturpolitik sedan dessa blivit hörda. Enligt förordningen om organisering av konstens främjande har en länskonstkommission 11 medlemmar. I anställningsförhållande till länskonstkommissionerna står idag 41 handledande länskonstnärer. Deras anställningsförhållanden varar från två till fem år.

2.2. Föreslagna ändringar

Antalet regionala konstkommissioner och deras verksamhetsområden

Enligt 1 § 3 mom. lagen om organisering av konstens främjande finns det för främjande av det regionala konstlivet i varje län en konstkommission. Enligt den nya länsstyrelselagen kommer det i Finland, Åland undantaget, från ingången av september detta år att finnas fem län. Fem länskonstkommissioner är likväl med tanke på främjandet av det regionala konstlivet ett otillräckligt antal. Det finns därför skäl att i lagen ändra 1 § 3 mom. så, att det i varje län finns en eller flera regionala konstkommissioner såsom undervisningsministeriet närmare bestämmer. Undervisningsministeriet har för avsikt att besluta om antalet regionala konstkommissioner och deras verksamhetsområden så att området för en regional konstkommission bildas av verksamhetsområdet för ett eller flera förbund på landskapsnivå. Det är dessutom meningen att verksamhetsområdena skall fastställas så att de inte överskrider de nya länsgränserna. Undervisningsministeriets beslut om de regionala konstkommissionerna avses träda i kraft den 1 september 1997.

De regionala konstkommissionernas namn

Enligt lagen om organisering av konstens främjande kallas den konstkommission som finns i varje län för länskonstkommission. Eftersom det enligt den föreslagna lagen kan finnas fler än en konstkommission i ett län, är det inte längre ändamålsenligt att ha kvar benämningen länskonstkommissionen. Det föreslås därför att lagens 2 § 2 mom., 3 § 3 mom., 4 § 3 mom. och 5 § 1 mom. ändras så att länskonstkommissionen ändras till en regional konstkommission. Samtidigt ändras i 5 § 1 mom. ordet statsförslaget till statsbetygeten.

3. Propositionens verkningar

De ekonomiska verkningarna av propositionen är inte betydande. Antalet regionala enheter inom konstförvaltningen avses genom ett beslut av undervisningsministeriet bli höjt från 11 till 13. Avsikten är att det sammanlagda antalet handledande länskonstnärer som står i anställningsförhållande till dem inte skall stiga till följd av denna re-

form. De skall enligt förslaget med stöd av lagen övergå direkt och bli anställda vid de regionala konstkommissionerna. Inrättandet av två nya enheter inom den regionala konstförvaltningen ökar länskonstkommissionernas administrativa personal i anställningsförhållande till länsstyrelsen med några årsverken. Ökningen av årsverken avses bli genomförd genom interna flyttningar inom länsstyrelserna och leder således inte till fler årsverken vid länsstyrelserna.

Att två nya regionala konstkommissioner inrättas ökar i någon mån behovet av lokaler på de två orter där det inte tidigare har funnits administrativ personal i en konstkommission. Eftersom avsikten är att placera den administrativa personalen vid redan existerande verksamhetsställen inom länsstyrelserna, föranleder reformen inte heller för denna del betydande kostnader, utan främst nya arrangemang i fråga om befintliga lokaler.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid undervisningsministeriet. Förhandlingar har förts med inrikesministeriet. Länskonstkommissionerna har avgett utlåtanden om propositionen. Utlåtanden om propositionen har begärts också av landskapsförbunden. Östra Nylands förbund förestår en egen regional konstkommission inom verksamhetsområdet för varje förbund, ifall man stannar för fler än fem regionala konstkommissioner. Södra Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund och Södra Karelen förbund önskar en egen regional konstkommission. Utgående från propositionen har förts de förhandlingar som avses i avtalet av den 1 mars 1990 om samarbete i personalärenden som gäller statsförvaltningen och förvaltningsområdet med de statliga personallorganisationerna i fråga.

5. Närmare bestämmelser

Den föreslagna lagändringen förutsätter ändringar i förordningen om organisering av konstens främjande och i undervisningsministeriets föreskrifter om inrättande av befattningar för handledande länskonstnärer och om deras anställningsvillkor (undervisningsministeriets föreskrifter 9.12.1983). Undervisningsministeriet har dessutom för avsikt att fatta beslut om de regionala konstkommissionerna. I beslutet skall antalet

kommissioner och deras områden bestämmas. Det är meningen att 13 regionala konstkommissioner skall bildas i Finland så att de placeras i Nyland, Sydöstra Finland, Tavastland, Birkaland, Satakunta, Egentliga Finland, Mellersta Finland, Österbotten, Uleåborgs län, Lapplands län, Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen.

6. Ikraftträdande

6.1. Ikraftträdelsestadganden

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som den nya länsstyrelselagen, dvs. den 1 september 1997.

Länskonstkommissionerna skall dock fortsätta sin verksamhet till utgången av 1997 enligt nu gällande bestämmelser, och de nya regionala konstkommissionerna skall väljas första gången för den mandatperiod som inleds vid ingången av 1998. Genom ett sådant arrangemang kan de nya länsstyrelserna förordna medlemmarna i de regionala konstkommissionerna för den mandatperiod som inleds vid ingången av 1998. På detta sätt kommer de statliga konstkommissionernas och de regionala konstkommissionernas mandatperioder, som enligt förordningen om organisering av konstens främjande alla är tre år, att fortsättningsvis inledas och avslutas vid samma tid.

6.2. Övergångsstadganden för uppgifterna

Enligt de föreslagna övergångsstadgandena skall de ärenden som är anhängiga vid

länskonstkommissionerna när lagen träder i kraft överföras till de regionala konstkommissionerna från ingången av 1998. På motsvarande sätt föreslås att länskonstkommissionernas avtal och förbindelser liksom även övriga rättigheter och skyldigheter från samma tidpunkt överförs till behörig regional konstkommission i enlighet med vilken kommissions område respektive ärende hänförs sig till.

6.3. Övergångsstadganden för personalen

Enligt lagförslaget är det undervisningsministeriet som skall fastställa antalet regionala konstkommissioner. Eftersom antalet är tänkt att vara större än antalet länskonstkommissioner krävs övergångsstadganden i fråga om personalen.

Personalen vid länskonstkommissionerna föreslås bli överförd med tidigare rättigheter och förmåner till respektive regional konstkommission från ingången av 1998. Undervisningsministeriet skall besluta om placeringen av personalen vid de regionala konstkommissionerna innan lagen träder i kraft. Personalens samtycke till överföringen behövs inte, förutom när verksamhetsområdet för en konstkommission ändras så att placeringsorten för konstkommissionens administrativa personal ändras. I sådana fall föreslås att undervisningsministeriet beslutar om placeringen av personalen efter att ha hört länskonstkommissionen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om organisering av konstens främjande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1967 om organisering av konstens främjande (328/1967) 1 § 3 mom., 2 § 2 mom., 3 § 3 mom., 4 § 3 mom. och 5 § 1 mom., av dessa lagrum 1 § 3 mom., 3 § 3 mom. och 4 § 3 mom. sådana de lyder i lag 712/1991 som följer:

1 §

För främjande av det regionala konstlivet finns i varje län en eller flera regionala konstkommissioner så som undervisningsministeriet bestämmer närmare.

2 §

Om de regionala konstkommissionernas uppgifter för främjande av konsten inom sitt verksamhetsområde gäller i tillämpliga delar vad som ovan sägs om statens konstkommiss-

sioner.

3 §

Medlemmarna av en regional konstkommission skall vara kännare på något konstområde eller vara insatta i den regionala kulturpolitiken.

4 §

Medlemmarna av en regional konstkommission förordnas av länsstyrelsen bland dem som har föreslagits av regionala organisationer och inrättningar för konst och kulturpolitik sedan dessa blivit hörda. Kommissionen utser inom sig en ordförande och en viceordförande.

5 §

I statsbudgeten upptas årligen ett anslag för statens konstkommissioner, centralkommissionen för konst och de regionala konstkommissionerna för att användas för finansiering av kommissionernas åtgärder för främjande av konsten och för deras förvaltningsutgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1997.

De länskonstkommissioner som tillsatts innan denna lag träder i kraft fortsätter sin verksamhet till den 31 december 1997 enligt de bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft. Regionala konstkommissioner tillsätts första gången för den mandatperiod som börjar den 1 januari 1998.

Ärenden som är anhängiga vid länskonstkommissionerna skall från den 1 januari 1998 överföras till den regionala konstkommission som är behörig. Likaså övergår de avtal och övriga förbindelser som länskonstkommissionerna ingått liksom även de övriga rättigheter och skyldigheter som den innehar till den regionala konstkommission som är behörig.

Personalen vid länskonstkommissionerna övergår den 1 januari 1998 till de regionala konstkommissionerna. Överföring kräver inte personalens samtycke utom i det fall att konstkommissionens verksamhetsområde ändras så att placeringsorten för kommissionens administrativa personal ändras. Härvid beslutar undervisningsministeriet om placeringen av personalen i en regional konstkommission efter att ha hört länskonstkommissionen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 14 mars 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Claes Andersson*

Lag

om ändring av lagen om organisering av konstens främjande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 juli 1967 om organisering av konstens främjande (328/1967) 1 § 3 mom., 2 § 2 mom., 3 § 3 mom., 4 § 3 mom. och 5 § 1 mom.,
av dessa lagrum 1 § 3 mom., 3 § 3 mom. och 4 § 3 mom. sådana de lyder i lag 712/1991 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

För främjande av det regionala konstlivet finns i varje län en *länskonstkommission*.

För främjande av det regionala konstlivet finns i varje län *en eller flera regionala konstkommissioner så som undervisningsministeriet bestämmer närmare*.

2 §

Om *länskonstkommissionens* uppgifter för främjande av konsten inom *länets område* gäller i tillämpliga delar vad ovan *stadgats angående* statens konstkommissioner.

Om de *regionala konstkommissionernas* uppgifter för främjande av konsten inom sitt verksamhetsområde gäller i tillämpliga delar vad som ovan *sägs* om statens konstkommissioner.

3 §

Medlemmarna av *länskonstkommissionen* skall vara kännare på något konstområde eller vara insatta i den regionala kulturpolitiken.

Medlemmarna av *en regional konstkommission* skall vara kännare på något konstområde eller vara insatta i den regionala kulturpolitiken.

4 §

Medlemmarna av en *länskonstkommission* förordnas av länsstyrelsen bland dem som har föreslagits av regionala organisationer och inrättningar för konst- och kulturpolitik sedan dessa blivit hörda. Kommissionen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Medlemmarna av en *regional konstkommission* förordnas av länsstyrelsen bland dem som har föreslagits av regionala organisationer och inrättningar för konst och kulturpolitik sedan dessa blivit hörda. Kommissionen utser inom sig en ordförande och en viceordförande.

Gällande lydelse

5 §

I statsförslaget upptages årligen ett anslag för statens konstkommissioner, centralkommissionen för konst och *länskonstkommissionerna* att användas för finansiering av kommissionernas åtgärder för främjande av konsten och för deras förvaltningsutgifter.

Föreslagen lydelse

5 §

I statsbudgeten upptas årligen ett anslag för statens konstkommissioner, centralkommissionen för konst och *de regionala konstkommissionerna* för att användas för finansiering av kommissionernas åtgärder för främjande av konsten och för deras förvaltningsutgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1997.

De länskonstkommissioner som tillsatts innan denna lag träder i kraft fortsätter sin verksamhet till den 31 december 1997 enligt de bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft. Regionala konstkommissioner tillsätts första gången för den mandatperiod som börjar den 1 januari 1998.

Ärenden som är anhängiga vid länskonstkommissionerna skall från den 1 januari 1998 överföras till den regionala konstkommission som är behörig. Likaså övergår de avtal och övriga förbindelser som länskonstkommissionerna ingått liksom även de övriga rättigheter och skyldigheter som den innehar till den regionala konstkommission som är behörig.

Personalen vid länskonstkommissionerna övergår den 1 januari 1998 till de regionala konstkommissionerna. Överföring kräver inte personalens samtycke utom i det fall att konstkommissionens verksamhetsområde ändras så att placeringsorten för kommissionens administrativa personal ändras. Härvid beslutar undervisningsministeriet om placeringen av personalen i en regional konstkommission efter att ha hört länskonstkommissionen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
